

การสำรวจสมรรถวิสัยของครูธุรกิจระดับมัธยมศึกษา

A Survey of Competency of Business Education Teacher in Secondary School

พรทิพย์ อัจจิมารังษี เสาวกา อำนวย ยศ ทรัพย์เย็น และ อารยา ยินดีกิจโกศล¹

Porntip Ajjimarangsee, Saowapa Amnuay, Yot Subyen and Araya Yindeekitkosol

ABSTRACT

The objective of this study was to investigate business education teachers' opinion of their teaching skills and their personalities and compared with the standard competency - based criterion for business education teacher.

The sample of this study was 600 business education teachers sampling from all business education teachers in the secondary school level in Thailand. They were requested to answer questionnaires which were used as a tool for data gathering. Statistical analysis used were percentage, mean score, and standard deviation.

The results revealed that majority of business education teachers received bachelor degree (83.24%), more than half majoring in business administration, and had teaching experience between 6 to 10 years.

Business education teachers have acquired adequate content but lack of the teaching methodology. The teachers thought that students were given chance to participate in evaluating the teaching style and method of teaching and admitted that they paid less attention in their students about learning problems and personal problems.

The finding showed that the business education teachers' competency was lower than the standard competency based criterion.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถวิสัยด้านวิชาการ ด้านการสอน และด้านบุคลิกภาพของครูธุรกิจในระดับมัธยมศึกษาว่ามีมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานเกี่ยวกับสมรรถวิสัยของครูธุรกิจ ที่พึงมีในความคิดเห็นของนักการศึกษาผู้ผลิตครูธุรกิจ โดยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 600 คน ซึ่งเป็นครูสอนวิชา

ธุรกิจและพาณิชยกรรม ในสังกัดกรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้ค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย คะแนนมาตรฐาน เพื่อหาค่าสมรรถวิสัยทางด้านวิชาการ ด้านการสอน และด้านบุคลิกภาพของครูธุรกิจ

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ครูธุรกิจส่วนใหญ่จบระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 83.24) และมากกว่าครึ่งจบวิชาเอกทางด้านบริหาร

¹ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ธุรกิจ มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 6 – 10 ปี

สมรรถวิสัยทางด้านวิชาการของครูธุรกิจมีความรู้ในด้านเนื้อหา สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในวิชาที่สอนได้อย่างดี แต่มีเทคนิคในการสอนค่อนข้างน้อย และไม่ค่อยมีโอกาสดำเนินการสัมมนา ประชุมหรือปฏิบัติการทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานธุรกิจ

ครูธุรกิจยอมรับข้อผิดพลาดและรับฟังความคิดเห็น ข้อโต้แย้งจากนักเรียน แต่ยังเอาใจใส่ดูแลนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาการเรียน และปัญหาส่วนตัวของนักเรียนไม่เพียงพอ

โดยส่วนรวมแล้ว ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าครูธุรกิจมีคุณสมบัติทางด้านบุคลิกภาพมากเป็นอันดับแรก และสมรรถวิสัยทางการสอนและทางวิชาการรองลงมาตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบสมรรถวิสัยทั้ง 3 ด้านกับสมรรถวิสัยที่ครูพึงมีแล้ว ปรากฏว่าครูธุรกิจมีสมรรถวิสัยต่ำกว่ามาตรฐาน

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันนี้ ทุกคนต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม อย่างน้อยก็ในฐานะผู้บริโภค ดังนั้นเพื่อให้พลเมืองของชาติเป็นผู้บริโภคที่ฉลาด ตลอดจนรู้จักกลไกของธุรกิจ อันจะช่วยให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดให้มีการเรียนการสอนวิชาทางธุรกิจ ไว้ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความรู้ทางด้านธุรกิจ

การจัดการศึกษาเพื่อวางพื้นฐานให้เยาวชนของชาติมีความรู้ทางด้านธุรกิจนั้น จะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งคือ “ครู” ครูธุรกิจนับว่าเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการพัฒนาประเทศนั้น ทฤษฎีกรรมมนุษย์เป็นกำลังที่สำคัญ ประเทศชาติจะเจริญได้ เป็นผลที่เกิดจากการที่

พลเมืองมีคุณภาพดี การที่จะให้พลเมืองของชาติมีคุณภาพดีทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องตามทำนองคลองธรรมนั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาที่ได้รับ และการศึกษาอันจะดีหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู เพราะผลการสอนของครูมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2523) จึงกล่าวได้ว่าครูที่มีคุณภาพดีย่อมผลิตนักเรียนซึ่งเป็นประชากรของประเทศที่มีคุณภาพดีด้วย ครูที่มีคุณภาพดีควรมีความรู้ความสามารถหลายประการ จากการวิจัยของ กมล และคณะ (2523) พบว่า การที่นักเรียนเรียนรู้ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่จุดประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้น ต้องอาศัยความสามารถของครู ในด้านการใช้หลักสูตรในการจัดการเรียนการสอน ความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี การฝึกและการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเหล่านั้น เป็นสมรรถวิสัยที่จำเป็นในการปฏิบัติการสอนของครู นอกจากนี้ สุนทร (2520) ได้ให้ความเห็นว่า การสอนวิชาชีพทุกสาขาวิชา ต้องเน้นความรู้และทักษะเป็นสำคัญ การที่จะให้ผู้เรียนมีความรู้ความชำนาญนั้น องค์ประกอบที่สำคัญคือวิธีสอน อุปกรณ์การสอนและการจัดห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน

ปัจจุบันหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุวิชาทางธุรกิจไว้ในกลุ่มวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งมีตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนั้นยังมีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตลอดจนระดับปริญญาตรีทางด้านธุรกิจที่สถาบันต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน ได้จัดการเรียนการสอนขึ้นมานานหลายสิบปีแล้ว แต่ยังไม่เคยมีการวิจัยหรือศึกษาถึงสมรรถวิสัยที่สำคัญของครูธุรกิจในระดับมัธยมศึกษา ถึงแม้จะมีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

ความรู้ความสามารถของครูทางด้านการงานและพื้นฐานอาชีพออกมาบ้างแล้วก็ตาม แต่เป็นด้านเกษตรกรรม (กาญจนา และคณะ, 2528) ด้านคหกรรม (เสาวพร และคณะ, 2528) ซึ่งลักษณะของเนื้อหาวิชาและทักษะทางด้านเกษตรกรรม และคหกรรมแตกต่างจากครูที่ไม่สามารถนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ของครูธุรกิจได้ คณะผู้วิจัยเห็นว่า หากได้มีการศึกษาถึงสมรรถวิสัยของครูธุรกิจในระดับมัธยมศึกษา โดยเฉพาะเจาะจงตามสายงานที่รับผิดชอบ จะสามารถนำผลการศึกษานี้ไปเป็นแนวทางปรับปรุงคุณภาพของครู ปรับปรุงหลักสูตรการผลิตครูธุรกิจให้มีสมรรถวิสัยที่ได้มาตรฐาน และทันกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสำรวจสมรรถวิสัยของครูธุรกิจในระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศทั้ง 3 ด้านคือ
  - 1.1 สมรรถวิสัยด้านวิชาการ
  - 1.2 สมรรถวิสัยด้านการสอน
  - 1.3 สมรรถวิสัยด้านบุคลิกภาพ
2. เพื่อจัดอันดับความสำคัญของสมรรถวิสัยของครูธุรกิจ
3. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถวิสัยของครูธุรกิจที่มีจริงกับสมรรถวิสัยที่พึงมีตามความเห็นของนักการศึกษาผู้ผลิตครู

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยจะทำให้รู้สมรรถวิสัยที่สำคัญของครูธุรกิจซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงเรื่องต่อไปนี้

1. หลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนในสถาบันที่ผลิตครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. คุณภาพของครูประจำการ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะศึกษาเกี่ยวกับครูธุรกิจที่สอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมสามัญศึกษา และ

ครูธุรกิจที่สอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนิยามศัพท์

สมรรถวิสัย หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูธุรกิจในด้านวิชาการ ด้านการสอน และด้านบุคลิกภาพ

ครูธุรกิจ หมายถึง ครูที่สอนวิชาในสาขาธุรกิจ และพาณิชยกรรม ระดับมัธยมศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษาและกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

นักการศึกษาผู้ผลิตครู หมายถึง อาจารย์ และนักการศึกษาที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตครูธุรกิจในสถาบันต่าง ๆ ในประเทศไทย เช่น ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือครูที่สอนวิชาทางด้านธุรกิจและพาณิชยกรรม ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และกรมอาชีวศึกษาทั่วประเทศรวม 13 เขตการศึกษา ได้ทำการสุ่มตัวอย่างโดยวิธี Purposive Sampling จำนวน 600 คน

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล โดยส่งร่างแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แต่ละท่านจะตอบและให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยได้รวบรวมความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถวิสัยของครูธุรกิจ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น

1. สมรรถวิสัยด้านวิชาการ
2. สมรรถวิสัยด้านการสอน
  - 2.1 สมรรถวิสัยด้านการสอนวิชาที่เน้นไปในทางบรรยาย
  - 2.2 สมรรถวิสัยด้านการสอนวิชาที่เน้นไปในทางปฏิบัติ
3. สมรรถวิสัยด้านบุคลิกภาพ

ให้ครูธุรกิจแสดงความคิดเห็นโดยประเมินระดับสมรรถวิสัยของตัวเอง และให้นักการศึกษาผู้ผลิตครูแสดงความคิดเห็นว่าครูธุรกิจควรมีสมรรถวิสัยตามมาตราส่วน 5 ระดับคือ

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย
- 0.01 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับเลือกจากการสุ่มแบบ Purposive Sampling จำนวน 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 ครูธุรกิจ ส่งไปให้ครูที่สอนธุรกิจโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา และในวิทยาลัยระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั่วประเทศ จำนวน 600 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 378 ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ 63)

กลุ่มที่ 2 นักการศึกษาผู้ผลิตครู ส่งไปให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครูธุรกิจ ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และส่งไปให้ศึกษานิเทศก์ สาขาธุรกิจศึกษา รวมทั้งสิ้น 40 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนทั้งสิ้น 32 ฉบับ (คิดเป็นร้อยละ 80)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ตรวจสอบแบบสอบถาม

ที่ได้รับคืนทั้งสิ้น 378 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 370 ฉบับ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. เจาะแนบความถี่และคำนวณค่าร้อยละ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับครูธุรกิจ
2. หาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถวิสัยของครูธุรกิจในด้านต่าง ๆ
3. เปรียบเทียบสมรรถวิสัยของครูธุรกิจที่มีอยู่จริงกับสมรรถวิสัยที่พึงจะมี โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของนักการศึกษาผู้ผลิตครูธุรกิจมาเป็นบรรทัดฐานของสมรรถวิสัยของครูธุรกิจที่พึงจะมี

ผลการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด สรุปเป็นผลการวิจัยได้ 6 ประการดังนี้

1. ครูธุรกิจเห็นว่าสมรรถวิสัยด้านบุคลิกภาพสำคัญที่สุด รองลงมาเป็นด้านการสอนและด้านวิชาการตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับความคาดหวังของนักการศึกษาผู้ผลิตครู แต่นักการศึกษาฯ คาดหวังสูงกว่าความคิดเห็นของครูธุรกิจ (Table 1) โดยเฉพาะสมรรถวิสัยด้านวิชาการ ความเห็นของครูธุรกิจอยู่ในระดับปานกลาง (3.14) แต่นักการศึกษาฯ คาดหวังในระดับมาก (4.07)

2. ครูธุรกิจเห็นว่าคุณสมบัติที่แสดงถึงสมรรถวิสัยด้านวิชาการ 15 รายการ เรียงตามลำดับได้ดัง Table 2 ทั้งครูธุรกิจและนักการศึกษาฯ เห็นว่าครูธุรกิจควรสามารถอภิปรายปัญหาและตอบปัญหาในวิชาที่สอนได้อย่างละเอียดชัดเจนถูกต้องเป็นอันดับแรกและเห็นว่าครูธุรกิจควรนำผลงานวิจัยเกี่ยวกับงานด้านธุรกิจและพาณิชยกรรมมาทดลองปฏิบัติเป็นอันดับสุดท้ายเช่นกัน สำหรับคุณสมบัติอื่น ๆ ความเห็นของครูธุรกิจใกล้เคียงกับความคาดหวังของนักการศึกษาฯ ในเรื่องลำดับความสำคัญ ที่น่าสังเกตคือ ครูธุรกิจเห็นว่าการนำความรู้ใน

Table 1 Business Education Teachers' Opinion of their own Competency, Compared to the Expectations of Teacher Education Authorities.

Order	Competency	Business Education Teachers' Opinion	The Authorities' Expectation
1	Personality	4.06	4.36
2	Teaching Method with Emphasis on Lectures	3.82	4.26
3	Teaching Method with Emphasis on Practices	3.62	4.22
4	Academic Competency	3.14	4.07

Table 2 Business Education Teachers' Academic Competency Rank and that Expected by the Authority.

Competency	Business Education Teachers	Authorities
Ability in discussing problems and answering questions with correctness and precision	1	1
Ability in applying knowledge in Educational Psychology in teaching	2	9
Have adequate knowledge in Teaching Education	3	3
Have specific training and experience in Business Education	4	4
Constantly alert for business information	5	2
Familiarity with business journals, texts and research studies	6	4
Ability in applying knowledge in Sociology and Anthropology to teaching	7	13
Use modern technology in teaching	8	7
Ability to discuss about business articles published in foreign language journals	9	13
Ability in using Business Soft-ware package in teaching	10	11
Ability in writing business articles or texts for teaching	11	6
Ability in conducting researches	12	12
Participate in business conference or meetings	13	9
Participate in Business Courses available	14	7
Use business research findings to improve their teaching.	15	15

สาขาจิตวิทยาใช้ประกอบการสอนสำคัญเป็นอันดับที่ 2 แต่นักการศึกษาเห็นว่าสำคัญเป็นอันดับที่ 7 อย่างไรก็ตาม แม้ลำดับความสำคัญจะใกล้เคียงกัน แต่ความคาดหวังของนักการศึกษาก็อยู่ในระดับสูงกว่า

ความคิดเห็นของครูธุรกิจ ดังกล่าวแล้วในข้อ 1

3. ครูธุรกิจเห็นว่าคุณสมบัติที่แสดงถึงสมรรถนะด้านการสอนวิชาที่เน้นไปในทางบรรยาย 13 รายการ เรียงตามลำดับได้ดัง Table 3 ทั้งครูธุรกิจและนัก

Table 3 Competency in Teaching Method with Emphasis on Lecture : Ranked by Business Education Teachers and That Expected by the Authority.

Competency	Business Education Teachers	Authorities
Encourage students to ask and willing to answer questions	1	2
Create favorable learning atmosphere	2	1
Able to give examples which help clarify the learning/teaching concept	3	2
Able to follow the curriculum closely	4	9
Use technique which motivate learning	5	9
Teach according to cognitive development	6	11
Have an insight into Business Education curriculum structure	7	2
Ability to evaluate student achievement and use this information to improve their teaching/learning	8	8
Ability to select appropriate teaching method relevance to specific content	9	5
Use questioning technique to improve students thinking process	10	5
Adjust teaching content to suit students of Socio - economic background	11	5
Participate in planning school education program	12	11
Let student participate in planning school education program.	13	13

การศึกษาฯ เห็นความสำคัญของการเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและยินดีตอบคำถามของนักเรียน การสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียนเป็นอันดับแรก ๆ และเห็นว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมวางแผนในการเรียนการสอนเป็นอันดับสุดท้าย ที่น่าสังเกตคือ ครูธุรกิจเห็นว่าการประยุกต์เนื้อหาวิชาให้เหมาะสมกับท้องถิ่น การเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ และการตั้งคำถามให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาความคิดมีความสำคัญน้อยกว่าที่นักการศึกษาคาดหวัง

4. ครูธุรกิจเห็นว่าคุณสมบัติที่แสดงถึงสมรรถวิสัยด้านการสอนวิชาที่เน้นไปในทางปฏิบัติ 15 รายการเรียงตามลำดับ (Table 4) ความเห็นของครูธุรกิจกับความคาดหวังของนักการศึกษาฯ ในด้านนี้ค่อนข้างจะแตกต่างกันในเรื่องลำดับความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการสอนภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับภาคทฤษฎี

ครูธุรกิจเห็นว่าสำคัญเป็นอันดับที่ 10 แต่นักการศึกษาฯ เห็นว่าสำคัญเป็นอันดับที่ 1 อย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาว่าหน้าที่ประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดให้แล้ว ทั้งสองฝ่ายก็เห็นว่าครูธุรกิจควรมีคุณสมบัตินี้ในระดับมากเช่นกัน

5. ครูธุรกิจเห็นว่าคุณสมบัติที่แสดงถึงสมรรถวิสัยด้านบุคลิกภาพ 18 รายการ เรียงตามลำดับ (Table 5) ครูธุรกิจเห็นความสำคัญของการยอมรับและแก้ไขเมื่อสอนผิดพลาด การยินดีรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของนักเรียน และการยินดีรับฟังคำวิจารณ์เกี่ยวกับข้อบกพร่องของตนเองเป็นอันดับแรก ๆ แต่นักการศึกษาฯ คาดหวังว่าครูธุรกิจจะเห็นความสำคัญของการตรงต่อเวลา การสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักเรียน และความภาคภูมิใจในการเป็นครูธุรกิจ แม้ลำดับความสำคัญจะแตกต่างกัน แต่นักหน้าที่ทั้งสองฝ่ายประเมิน

Table 4 Competency in Teaching Method with Emphasis on Practice : Ranked by Business Education Teachers and That Expected by the Authority.

Competency	Business Education Teachers	Authorities
Inform students about evaluation criterion at the beginning of the class.	1	5
Closely supervise students practice	2	5
Provide opportunity for students to clarify all problems before practice	3	11
Make explicit comment on students work	4	5
Ability to demonstrate and/or set model for students	5	5
Ability to explain clearly the sequence of work	6	2
Ability to explain clearly the scope of work	7	13
Arrange the lab so that students can work comfortably and safely.	8	3
Always state the objectives of the lesson or work before class	9	5
Provide relevance practicum to the content	10	1
Provide necessary teaching/learning materials	11	5
Provide samples, genuin or simulate material or situation	12	11
Able to inform students about the whole course project	13	13
Utilize local sources in teaching/learning	14	3
Hand-out work sheets prior to the teaching period	15	15

Table 5 Good Business Teacher Personalilty : Ranked by Business Education Teachers and that Expected by the Authority.

Competency	Business Education Teachers	Authorities
Willing to correct self mistake	1	6
Willing to listen to students opinion	2	10
Willing to listen to criticism.	3	13
Dress appropriately	4	8
Proud of their teaching career	5	3
Impart good attitude towards business	6	2
Puncture	7	1
Active	8	10
Fluency in language use	9	13
Pleasant personlity	10	8
Diligent	11	4
Kind and willing to serve	12	13
Have self - control	13	6
Neat and tidy	14	10
Respect students right	15	16
Calm, unimpulsive	16	4
Help and advice colleague on all matters, personal or work	17	18
Take good care of students study and personal matters	18	17

ตามมาตรฐานที่กำหนดให้นั้นใกล้เคียงกันมากกว่า สมรรถวิสัยด้านอื่น ๆ โดยอยู่ในระดับมาก ดัง Table 1 (4.06 กับ 4.36)

6. ครูธุรกิจส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สอนมานานไม่เกิน 10 ปี (Table 6, 7) มากกว่าครึ่งที่ไม่เคยทำงานธุรกิจมาก่อน (ร้อยละ 63.24) เป็นที่น่าสังเกตว่า ครูธุรกิจมักได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอน เช่น ดูแลสหกรณ์ โรงเรียน ทำงานธุรการ เป็นต้น

ผลการวิจัยที่ได้ สะท้อนให้เห็นว่า ครูธุรกิจควรปรับปรุงสมรรถวิสัยด้านวิชาการ วิธีหนึ่งที่ต้องทำคือการเข้าอบรมสัมมนาหรือศึกษาเฉพาะเรื่องในหลักสูตรระยะสั้น ๆ จากการสอบถามถึงโอกาสในการเข้ารับการอบรม ปรากฏว่าครูธุรกิจไม่เคยเข้ารับการอบรมเลยมีถึงร้อยละ 40.27 (Table 8) จึงเป็นสิ่งที่หน่วยงานที่จัดการเรียนการสอนทางด้านธุรกิจ ควรจัดการอบรมให้แก่ครูธุรกิจเหล่านี้ เพื่อเพิ่มพูนสมรรถวิสัยด้านวิชาการต่อไป

Table 6 Education.

Degree	%
Certificate	2.43
Certificate 1 st	13.51
Bachelor's Degree	83.24
Master's Degree	0.82

Table 7 Teaching Experience.

Years	%
0 - 5	38.11
6 - 10	42.97
11 - 15	12.98
over 15	5.94

Table 8 Participate in Conference or Inservice Training.

Participation	%
Yes	58.64
No	40.27
No reponse	1.09

สำหรับสมรรถวิสัยด้านการสอนนั้น แม้ว่าทั้งครูธุรกิจและนักการศึกษาฯ จะมีความเห็นในระดับมากเหมือนกัน แต่ครูธุรกิจต้องการเพิ่มพูนสมรรถวิสัยด้านนี้ จากการสอบถามถึงสิ่งที่ครูธุรกิจต้องการปรับปรุงการสอนของตน ปรากฏว่าครูธุรกิจต้องการอบรมเทคนิคการสอนเป็นอันดับแรก (Table 9) ทั้งนี้อาจเนื่อง

จากครูธุรกิจส่วนใหญ่จบการศึกษาทางด้านบริหารธุรกิจมาโดยตรง มีที่จบทางธุรกิจศึกษามาเพียง 22.70% (Table 10) ครูธุรกิจจึงต้องการเสริมความรู้ทางด้านวิชาการศึกษา โดยเฉพาะวิธีการสอนจิตวิทยาการศึกษา เพื่อช่วยให้การดำเนินการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น

Table 9 Needs for Self - improvement.

Rank	Needs	$\bar{X}$
1	Attain to technique of teaching	2.92
2	Attain to conference	2.61
3	Attain to continue studying	2.34
4	Take course : computer assess to teaching	2.13

Table 10 Academic Major.

Major	%
Business Administration	57.84
Business Education	22.70
Economics	2.43
Others	17.03

ส่วนสมรรถวิสัยด้านบุคลิกภาพ ครูธุรกิจและนักการศึกษาฯ เห็นความสำคัญเป็นอันดับแรก และประเมินค่าตามมาตราส่วนที่กำหนดให้ในระดับมากเหมือนกัน แต่ครูธุรกิจให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพของตนในขณะที่ทำการสอน เช่น ยอมรับและแก้ไขเมื่อสอนผิด รับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เป็นต้น แต่นักการศึกษาฯ ให้ความสำคัญกับบุคลิกภาพของครูธุรกิจในสายตาของคนภายนอก เช่น เป็นคนตรงต่อเวลา ภูมิใจที่เป็นครูธุรกิจ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ครูธุรกิจ

เห็นความสำคัญของการช่วยเหลือแนะนำเพื่อนครูทั้งด้านวิชาการและส่วนตัวในลำดับหลัง ๆ (อันดับที่ 17) ผู้วิจัยเห็นว่า การช่วยเหลือแนะนำเป็นลักษณะหนึ่งของการทำงานเป็นทีม ครูธุรกิจควรจะเห็นความสำคัญและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ประกอบกับครูธุรกิจส่วนใหญ่มักได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อื่น ๆ ด้วย จึงน่าจะเป็นโอกาสอันดีที่ครูธุรกิจจะได้ขอความช่วยเหลือแนะนำจากเพื่อนร่วมงานในหน้าที่นั้น ๆ ช่วยกันทำงานให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กมล สุดประเสริฐ และคณะ. 2523. รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาหาสมรรถวิสัยของครูประถมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์.

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. 2518. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

กาญจนา เชื้อทองดี และคณะ. 2528. รายงานการวิจัย เรื่อง การสำรวจสมรรถวิสัยของครูสอนเกษตรระดับมัธยมศึกษา. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

คณะกรรมการการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา. 2518. การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ.

คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการฝึกหัดครู. 2526. แนวทางปฏิรูปการฝึกหัดครูไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.

คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2517 “บาทบาทของครูในสังคมไทย”. ชงโคบาน. (2517) 1 - 10.

ชูศรี นาคะจัด. 2520. “ความสำคัญและประโยชน์ของห้องปฏิบัติการคหกรรมศาสตร์”. คหเศรษฐศาสตร์ 3 (กันยายน 2520) 22 - 27.

บุญสม มาร์ติน. 2521. ครูกับการพัฒนาจริยศึกษาคู่มือการสอนจริยศึกษาระดับวิทยาลัย. กรมการศาสนา.

ไพฑูริย์ สินลารัตน์. 2524. “ การพัฒนาการสอนในระดับอุดมศึกษา ” วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ 1 (มกราคม 2524) 55 - 57.

เมืองทอง แจมมณี. 2519 สรุปลักษณะของครูที่ดีตามความคิดเห็นของนิสิตแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในรายงานการสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3 - 6 มิถุนายน 2519 : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน. 2519.

รังสรรค์ ทิมพันธุ์วงศ์. 2522. การศึกษาคณวุฒิ ประสพการณ์ ผลงานทางวิชาการและภาระการทำงานของผู้สอนในวิทยาลัยครู ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. พจนานุกรมไทย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.

วิชัย ดิสสระ. 2519 การประเมินผลย้อนกลับสู่อาจารย์ ในรายงานการสรุปการสัมมนาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3 - 6 มิถุนายน 2519 : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2519.

วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. 2518. ลักษณะครูที่สังคมต้องการ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ประสานมิตร.

สมร ดันสัจฉิย์. 2509. คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นวิชาศิลปปฏิบัติแขนงธุรกิจศิลป์ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2523. แผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์.

สุนทร พานิชกุล. 2520. “แนวทางที่จะพัฒนาการเรียนการสอนคหกรรมศาสตร์” คหเศรษฐศาสตร์ 4 (ตุลาคม 2520) 3 - 15.

เสาวพร เมืองแก้ว และคณะ. 2528. รายงานการวิจัย เรื่อง การสำรวจสมรรถวิสัยของครูคหกรรมศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. ภาควิชาอาชีวศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Amola, C. 1985. *Business Education : A Diverse Field*. NABTE Review Bullentin 107.

Hostrop, R. W. 1975. *Managing Education for Results*. California : ETC Publications.

Lindsey, M. 1973. “ *Performance-Based Teacher Education* ”, Journal of Teacher Education, 44 (Fall 1973) : 180 - 184.